

Hjælp din hund trygt gennem **NYTÅRET**

Som ejer af en hund, der er bange for fyrværkeri, bliver nytårsaften, og faktisk hele tiden op mod nytåret, en øvelse i at overleve. Det er aldrig til at vide, hvornår nogen skyder noget af, og gåturene bliver ofte taget med hjertet oppe i halsen.

TEKST: KAREN FROST KNUDSEN

For nogle hunde er frygten for fyrværkeri kun problematisk selve nytårsaften eller tiden lige op til og efter. For andre udvikler frygten sig til en angst – en forventning om fare, også når der ikke er noget at være bange for. For nogle få individer kan det i sidste ende koste dem livet, fordi frygten spreder sig til mange andre lyde, og medicinering og træning ikke er nok til at holde hunden angstfri. Var din hund ligeglad sidste år, er det desværre ikke en garanti for, at den vil blive ved med at være ligeglad.

LÆR AT SE DIN HUND

Hvordan hunde udviser frygt, afhænger af den enkelte hund. Der er selvfølgelig generelle tegn, du kan se efter, men det gælder om at lære, hvordan lige præcis din hund ser ud, når den bliver bange. Det letteste er at begynde med at se, hvordan din hund ser ud, når den er glad og afslappet. Hvordan opfører den sig, når den er afslappet ude på gåtur? Hvordan holder den halen? Stopper den ofte op og snuser? Hvordan ser dens kropssprog ud? Skriv det meget gerne ned. Begyn-

Foto: Marie Frost Olin

Om Karen Frost Knudsen

Karen er uddannet agronom, men har arbejdet professionelt med hunde de seneste 20 år. Hun er en del af teamet hos Hund & Træning, hvor hun bl.a. er med til at uddanne instruktører og adfærdsrådgivere. Karen har en stor passion for træning af familiehunde og har derfor holdtræning, der fokuserer på at skabe gode familiehunde. Hun hjælper også familier, som oplever udfordringer med deres hunds adfærd, og hun har en særlig interesse i hunde med lydangst.

Nytårsaften kan være en skræmmende oplevelse for mange hunde, men med den rette forberedelse og træning kan du hjælpe din hund til at føle sig tryk og rolig.

Foto: Sandra Jacobsen

der din hund at udvise adfærd, der afviger fra denne normaladfærd, ved du, at der er noget, der er anderledes inde i din hund. Det er vigtigt, fordi jo hurtigere vi kan hjælpe hunden, jo lettere er det at hjælpe den.

FOREBYGGELSE

Har du en hvalp, der skal opleve sit første nytår i år, så er det nu, du skal begynde at forberede den. Fordi hvalpen genetisk kan være i minus, er mit mål altid at forsøge at "vaccinere" den mod at blive bange. Det gør du lettest ved at lære hvalpen, at høje lyde er forbundet med noget sjovt.

Forestil dig, at du sætter penge ind på en bankkonto. Oplever din hvalp, at der f.eks. bliver skudt af lige ved siden af den, bliver der trukket på den konto. Det gælder altså om at sætte så meget ind på kontoen, at en evt. uheldig oplevelse ikke tømmer kontoen.

Har du en ældre hund, der ikke er bange for fyrværkeri (endnu), kan du med fordel træne de samme øvelser, som jeg vil anbefale til en hvalp. Har du en hund, der bliver bange, kan noget af den samme træning også bruges. >

“Det absolut vigtigste greb, du kan tage, er at træne empowerment med din hund. Det gælder både i forebyggelse og, når din hund først er blevet bange. Empowerment dækker over, at hunden oplever kontrol og indflydelse på sine omgivelser – at den med sin adfærd kan få noget rart til at ske eller få noget ubehageligt til at stoppe”

Karen Frost Knudsen

Når hunden selv skal finde løsningen, vokser dens selvtillid. Aktivitetslegetøj og små søgeopgaver giver mental stimulering og styrker hundens tro på, at den kan lykkes.
Foto: Karen frost Knudsen

EMPOWERMENT

Det absolut vigtigste greb, du kan tage, er at træne empowerment med din hund. Det gælder både i forebyggelse og, når din hund først er blevet bange. Empowerment dækker over, at hunden oplever kontrol og indflydelse på sine omgivelser – at den med sin adfærd kan få noget rart til at ske eller få noget ubehageligt til at stoppe. Implicit i empowerment ligger, at livet byder på udfordringer. Empowerment handler om, hvordan hunden (eller vi selv) overkommer disse udfordringer. En anden måde at beskrive det på er at tale om, hvorvidt man er optimist eller pessimist. Optimister, dvs. en høj grad af empowerment, opfatter verden som et rart sted at være. Oplever optimister ubehag, opfatter de det som et enkeltstående tilfælde, som de hurtigt ryster af sig. For pessimister er det anderledes. For dem er verden et mere farligt sted, som man ikke kan forudsige eller kontrollere. Oplever pessimister ubehag, bekræfter det deres opfattelse af, at verden er ubehagelig. Det betyder, at hunde med en lav grad af empowerment ofte bliver hængende i negative følelser, når der sker noget ubehageligt. Lydangste hunde vil ofte have en lavere grad af empowerment alene, fordi de bruger en del tid på at være bange. Derfor kan empowerment-træning være et godt sted at begynde præventivt, og også være relevant, hvis du har en hund, der er bange. Der er flere måder at styrke din hunds grad af empowerment.

LAD HUNDEN TÆNKE SELV OG STYRK DENS SELVTILLID

Alle former for søge- og problemløsningsopgaver er gavnlige. Hvis din hund er glad for sin mad, så giv den mad i forskellige former for aktivitetslegetøj. Der findes også forskellige former for brætspil, man kan købe og lege med sin hund. Det at gemme godbidder kan også styrke hundens empowerment. Det at skulle anstrenge sig for at kunne finde godbidderne, og så rent faktisk finde dem, kan styrke hundens tro på, at den faktisk godt kan noget. Og hvis det at søge godbidder er gavnligt, har du sikkert allerede regnet ud, hvor begejstret jeg er for Nose Work. Hunden skal søge, finde kilden, udvise en form for markeringsadfærd og opleve, at der sker noget rart, hver gang det lykkes. Sværhedsgraden kan justeres, så det er lettere eller sværere for hunden, så den hele tiden skal anstrenge sig for at lykkes.

TRE ENKLE ØVELSER TIL MERE EMPOWERMENT

Der findes også forskellige træningsøvelser, du kan træne med din hund. De varierer i sværhedsgrad, og jeg vil bare lige kort nævne nogle stykker her. For alle øvelser gælder det, at det er vigtigt, at du ikke hjælper din hund. Den skal selv finde løsningen, ellers er der ikke noget empowerment i træningen!

ØVELSE 1

KASSESØG: Lær hunden at søge efter godbidder i kasser (ikke at forveksle med et kassesøg i Nose Work). Begynd med tre kasser og tre godbidder.

- Sæt kasserne på underlaget, og lad din hund se dig lægge en godbid i hver kasse.
- Lad hunden finde og spise godbidderne.
- Du kan evt. kaste en godbid væk fra kasserne, så hunden går væk fra kasserne, før du igen lægger tre nye godbidder i hver sin kasse.
- Gradvist kan du begynde at have flere kasser, men holde dig til få godbidder. Din hund kommer nu til at skulle søge i kasser, der ikke er godbidder i, og oplever, at fortsætter den, finder den en kasse med en godbid i.

TIDEN OP MOD NYTÅRSAFTEN

En af de vigtigste strategier handler om management. Kort fortalt gælder det om at forsøge at skærme hunden for de sanseindtryk, der skræmmer den. Det, du kan forsøge, er at stå lidt tidligere op og gå den længste tur med din hund om morgenen. Det er oftest om eftermiddagen/aftenen, at der bliver fyret af, så morgenen er som regel mere sikker. Gå så en meget kort tur om eftermiddagen, og vent til det bliver sen aften, før du går den sidste tur. Jeg ved godt, at du så ikke får så meget søvn, men det er det bedste management-råd, jeg kan give dig. Det giver sig selv, at du selvfølgelig skal have din hund >

ØVELSE 2

DUT PÅ EN GENSTAND: Øvelsen forudsætter, at din hund kan et snudetarget.

- Find en genstand, som din hund ikke kan komme til at ødelægge. Det kan være en flaske, en sko, en taske, en kasket, et brilleetui osv. Er din hund bange for fyrværkeri, er det vigtigt, at du begynder træningen på et tæppe eller en måtte, og at du bruger en genstand, der ikke kan komme til at larme.
- Varm evt. op med et par snudetargets: klik eller ros og beløn for, at hunden dutter på din hånd.
- Tag så genstanden i hånden, hold hånden på samme måde, og klik eller ros og beløn hunden for at dutte på genstanden.
- Gentag et par gange, og sæt så genstanden ned på underlaget. Klik eller ros hunden for at vise interesse for genstanden, og giv gerne godbiddet hen over genstanden for at skabe mere værdi i genstanden.
- Efterhånden som din hund begynder at forstå, at det at gøre noget med genstanden kan få noget rart til at ske, kan du begynde at kaste godbiddet væk fra genstanden, så hunden har mulighed for at løbe tilbage og dutte på den igen.

I øvelsen *Dut på en genstand* lærer hunden, at dens handlinger får noget rart til at ske.
Foto: Karen frost Knudsen

ØVELSE 3

101 TING MED EN KASSE: Øvelsen forudsætter, at din hund er vant til at blive trænet og har en vis forståelse for, at det at udvise adfærd kan svare sig.

- Find en kasse, som er stor nok til, at din hund kan få forpoterne op i.
- Sæt kassen ned mellem dig selv og hunden.
- Klik eller ros hunden for at vise interesse for kassen, og beløn gerne hen over kassen for at skabe mere værdi i kassen.
- Afvent, at hunden igen udviser interesse for kassen, klik eller ros og beløn.
- Når din hund har flow, dvs. at den vender tilbage til kassen, så snart den har spist godbiddet, kan du begynde at tilbageholde dit klik eller ros og afvente, at din hund udviser en lidt anden adfærd. Det kan være at sætte hovedet længere ned i kassen, dutte på en anden side af kassen eller bruge en pote på kassen. Klik eller ros og beløn igen.
- Du kan også begynde at kaste godbiddet for at se, om det hjælper din hund med at variere sin adfærd.

Øvelsen *101 ting med en kasse* handler om, at hunden selv finder på handlinger og oplever, at initiativ belønnes.
Foto: Karen frost Knudsen

Tryghed smitter. Mange hunde slapper bedst af, når de kan være tæt på deres ejer, eller en god ven, i rolige omgivelser

Foto: Christina Haurum

Lad hunden være dér, hvor den føler sig mest tryk nytårsaften, også selvom det er under tæppet i sofaen.

Foto: Sandra Jacobsen

i snor på alle ture, hvis der er en risiko for, at den bliver bange. En hund, der bliver bange, risikerer at forsøge at flygte, og det kan dels være farligt for hunden, dels gøre den endnu mere bange, fordi den kommer væk fra dig.

Er din hund meget bange, er det nu, du skal opsøge din dyrlæge for at undersøge, hvilke former for kosttilskud/medicin der kan være relevante for din hund. For at være virkningsfuldt skal man begynde med kosttilskud/medicin før hunden begynder at blive bekymret eller bange. Så snart din hund er begyndt at se bekymret ud, er stress-systemet gået i gang, og det er meget svært at få stoppet igen, når det først er sat i gang.

NYTÅRSAFTEN

Selve nytårsaften er der også nogle tiltag, der kan være relevante. For det første: Læg i god tid en plan med din dyrlæge, hvis din hund har et problem med fyrværkeri, eller du har en hvalp, du synes er lidt forsigtig eller frygtsom af sig. Det meste kosttilskud og medicin skal gives flere gange hen over aftenen, og sæt gerne en timer på din telefon, så du husker at give det. Tag noter, så du kan huske, hvordan aftenen gik, for du kan ikke huske det om et år. Gå meget gerne en god lang tur først på dagen. Gerne sammen med andre, hvis din hund er glad for andre, og gerne i skoven, på marken eller på stranden. Træn gerne med den også. Der er flere trænere, der er begyndt at tilbyde træning nytårsaftensdag, og det kan være en god idé at være med der, hvis der er nogen i dit lokalområde, der tilbyder det. Gå gerne den sidste tur så tidligt som muligt, dvs. sen eftermiddag eller tidlig aften. Nogle steder er der også lidt mindre

hektisk med fyrværkeri lige omkring Kongens nytårstale, så det er ofte også et tidspunkt, hunden kan få tilbudt at komme ud. Det skal være et tilbud. Har hunden ikke lyst, så lad være med at tvinge den. Skærm din hund så meget som muligt, når vi nærmer os kl. 24.00. Rul gardinerne ned, og hav høj musik på anlægget, så lys og lyd ikke er helt så tydelige. Lidt før kl. 24.00 kan du tilbyde din hund et læk-

kert ben, en fyldt frossen Kong eller noget andet lækkert. Bliv hos din hund, og lad den være, hvor den har lyst til at være. Det kan være hårdt at se sin hund være bange og ikke kunne hjælpe. Syng evt. en lille sang, så du holder styr på dit eget åndedræt. Hunde aflæser vores kropssprog og stressniveau meget præcist, så jo roligere du selv er, jo bedre hjælper du din hund.

Er det din hvalps første nytår, gælder de samme råd. Hav evt. små skåle med godbidder stående rundt omkring, og når der begynder at blive skudt af, så kast godbidder til hvalpen, så den oplever, at skuddene forudsiger godbidder fra himlen.

DAGENE EFTER NYTÅR

Husk, at der ofte bliver skudt af også i dagene efter nytår, så hold dig til den samme rutine, som du havde op til nytårsaften. Fortsæt også gerne med at give kosttilskud eller medicin det meste af januar. Er din hund blevet bange, så læg en plan! Frygt forsvinder ikke af sig selv. Når hunden ikke længere reagerer, betyder det ikke, at den ikke er bange, kun at den ikke længere bliver udsat for det, der er skræmmende. Næste gang den hører fyrværkeri, bliver frygten aktiveret igen! Det er derfor en god idé at søge professionel hjælp, så du via træning kan hjælpe din hund til at få et bedre nytår næste år. 🐾

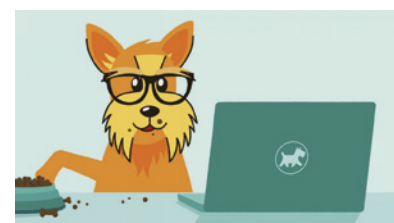
NYT FRA DKK

BLIV KLOGERE PÅ ”HUND”

Har du set DKK's spændende online læringsplatform ”Hundeuniversitetet”?

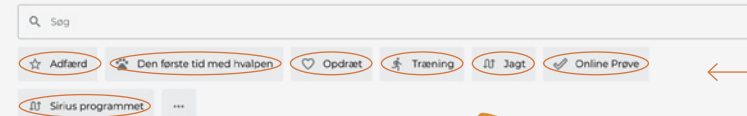
På hundeuniversitetet.dk kan du finde online kurser for både nye og erfarne hundefolk. Emnerne spænder bredt fra den første tid med hvalpen og hverdagstræning af din hund over til avanceret viden om opdræt af hvalpe.

Onlinetræning til hundefolket

Kom tilbage på skolebænken! På Hundeuniversitetet kan du finde alverdens spændende kurser, uanset om du er rygbagt hundeejer eller garvet opdrætter eller hundetræner. Her findes en bred vifte af forskellige lærerige kurser.

Udforsk kurser

Find rundt på Hundeuniversitetet

Ved hjælp af kategorierne nedenfor, kan du filtrere i de mange kurser på Hundeuniversitetet.

hundeuniversitetet.dk

